

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobkyně: **L. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví** a další správní orgány, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o žalobě označené jako „*Žádost o odškodnění za protiprávní sterilizaci ve smyslu zák. 297/2021*“, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2024, č. j. 3 Ad 13/2024 - 83,

t a k t o :

- I. Žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků **s e z a m í t á .**
- II. Návrh žalobkyně na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- III. Soud **v y z ý v á** žalobkyni, aby **ve lhůtě 15 dnů** od doručení tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**.
- IV. Soud **v y z ý v á** žalobkyni, aby **ve lhůtě 15 dnů** od doručení tohoto usnesení **předložila plnou moc** udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, **nebo** ve stejné lhůtě **prokázala**, že má **vysokoškolské právnické vzdělání**, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

O d ů v o d n ě n í :

Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobkyně se u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) podáním označeným jako „*Žádost o odškodnění za protiprávní sterilizaci ve smyslu zák. 297/2021*“ a směřujícím proti České republice (Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu vnitra a Ministerstvu spravedlnosti) mimo jiné domáhala, aby soud nařídil Ministerstvu zdravotnictví zaslat jí odškodnění za sterilizaci. Žaloba byla přidělena občanskoprávnímu oddělení městského soudu pod sp. zn. 92 C 7/2024. Poté, co žalobkyně na výzvu soudu neodstranila vytýkané vady žaloby, ji městský soud usnesením odmítl. K odvolání žalobkyně však toto usnesení zrušil Vrchní soud v Praze, podle něhož je z obsahu žaloby zřejmé, že k jejímu projednání je věcně příslušný správní soud, nikoliv soud civilní.

[2] Žaloba proto byla následně postoupena správní úseku městského soudu a byla jí přidělena spisová značka 3 Ad 13/2024. Městský soud posoudil podání žalobkyně jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu a usnesením ze dne 21. 10. 2024, č. j. 3 Ad 13/2024 - 71, vyzval žalobkyni, aby do tří dnů ode dne doručení usnesení odstranila vady žaloby. Konkrétně aby ve vztahu k Ministerstvu zdravotnictví upřesnila, v čem má nezákonný zásah spočívat, vylicila rozhodné skutečnosti, označila důkazy a navrhla výrok rozsudku. Ve vztahu k dalším správním orgánům, které v žalobě uvedla pouze zkratkou a „příkladem“, měla žalobkyně kromě výše uvedeného nejdříve upřesnit a samostatně označit, který správní orgán vlastně žaluje. Usnesení bylo žalobkyni doručeno dne 1. 11. 2024.

[3] Žalobkyně na usnesení reagovala dne 3. 11. 2024 e-mailovým podáním bez elektronického podpisu, přičemž jeho originál s připojeným vlastnoručním podpisem odevzdala k poštovní přepravě až dne 12. 11. 2024.

[4] Městský soud usnesením ze dne 22. 1. 2024 žalobu odmítl s tím, že žalobkyně nevyhověla výzvě a neodstranila vady návrhu. To z důvodu, že na výzvu reagovala v soudem určené lhůtě e-mailovou zprávou, kterou však nedoplnila ve lhůtě tří dnů předložením téhož podání v písemné formě a s podpisem, resp. originál tohoto podání zaslala soudu až po dalších devíti dnech. Městský soud dále uvedl, že i kdyby k obsahu tohoto podání přihlížel, nebyla by žaloba dále projednatelná, neboť žalobkyně vytykané vady neodstranila (není nadále zřejmé, proti komu žaloba směřuje, co žalobkyně navrhuje, není označen zásah či zásahy, proti nimž se žalobkyně domáhá ochrany atd.).

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost, kterou rovněž zaslala e-mailem bez připojeného elektronického podpisu. Nejvyšší správní soud proto stěžovatelku vyzval usnesením ze dne 17. 1. 2025, č. j. 1 As 319/2024 - 54, aby tuto vadu podání odstranila ve lhůtě jednoho týdne, tj. soudu předložila vlastnoručně podepsanou kasační stížnost. Současně ji poučil, že otázka povinnosti vyzvat k odstranění vad podání spočívající v absenci podpisu při podání kasační stížnosti e-mailem je aktuálně předmětem řízení před rozšířeným senátem (usnesení NSS ze dne 20. 9. 2024, č. j. 2 As 109/2024 - 14). Nejvyšší správní soud však v tomto případě zaujal vůči stěžovateli příznivější výklad, k jejímu podání nadále přihlížel a vyzval jí k dodatečnému odstranění vady. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 21. 1. 2025.

[6] Stěžovatelka na toto usnesení reagovala dne 21. 1. 2025 námitkou podjatosti vůči soudci Ivo Pospíšilovi, o níž rozhodl jiný senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 12. 2. 2025 tak, že soudce nevyhloučil z rozhodování o kasační stížnosti.

[7] Dne 27. 1. 2025 stěžovatelka zaslala soudu prostřednictvím pošty kasační stížnost i s připojeným vlastnoručním podpisem, čímž vyhověla předchozímu usnesení a odstranila tak vytykanou vadu.

Žádost o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti požádala o osvobození od soudního poplatku a navrhla ustanovení zástupce.

[9] Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí

pokračování

být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[10] Nejvyšší správní soud stěžovatelku nevyzval k doložení jejích osobních, majetkových a výdělkových poměrů. Dospěl totiž k závěru, že není splněna další zákonná podmínka pro osvobození od soudních poplatků, neboť její kasační stížnost je zjevně neúspěšná.

[11] Pojem „*zjevně neúspěšný návrh*“ není v soudním řádu správním blíže upřesněn, proto Nejvyšší správní soud vymezil ve své judikatuře některé případy, kdy je obsah tohoto pojmu naplněn (viz např. rozsudky ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, či ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135). Obecně platí, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjiřitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování (blíže viz např. rozsudek ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 - 105, č. 909/2006 Sb. NSS).

[12] V posuzované věci je již ze spisu městského soudu, který si kasační soud vyžádal, zřejmé, že stěžovatelka byla městským soudem vyzvána k odstranění vad žaloby. Městský soud přitom přesně vymezil, o jaké vady se jedná a které údaje a skutečnosti musí stěžovatelka doplnit. Stěžovatelka však vady neodstranila ani v e-mailovém podání ze dne 3. 1. 2024, ani později v jeho doplnění ze dne 12. 11. 2024. I kdyby byl proto názor městského soudu o tom, že e-mailové podání bez elektronického podpisu není písemným podáním a je nezbytné, aby bylo doplněno předložením originálu ve lhůtě tří dnů, nesprávný, stále platí, že stěžovatelka ani do rozhodování městského soudu, tj. do dne 22. 11. 2024, vytýkané vady žaloby neodstranila. Tato skutečnost je na první pohled zřejmá z obsahu jejích podání založených ve spise městského soudu. Žaloba proto nebyla projednatelná a městskému soudu nezbylo nic jiného než ji odmítnout. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky je podle § 36 odst. 3 s. ř. s. zjevně neúspěšná.

[13] S ohledem na to nemůže být stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud jí pak nemůže ani ustanovit zástupce pro řízení o kasační stížnosti, neboť není splněna jedna ze základních podmínek podle § 35 odst. 10 s. ř. s., a to existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků.

Výzvy k uhrazení soudního poplatku a doložení zastoupení

[14] Vzhledem k výše uvedeným závěrům Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatelku, aby uhradila soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč v souladu s § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), podle kterého je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Výši částky stanoví položka č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona. K úhradě soud stanovil lhůtu 15 dnů. Soudní poplatek lze bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1010431924**.

[15] Nejvyšší správní soud rovněž stěžovatelku vyzval k doložení splnění podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s. pro řízení o kasační stížnosti, podle něhož musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, a to buďto předložením plné moci udělené advokátu nebo předložením

dokladu o vysokoškolském právnickém vzdělání. Stěžovatelka je povinna doložit splnění této podmínky rovněž ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, k později uhrazenému poplatku se nepřihlíží a soud řízení **z a s t a v í** [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.]. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že bez své viny jste nemohl poplatek dosud zaplatit.

Nevyhoví-li stěžovatelka výzvě k předložení plné moci, soud kasační stížnost **o d m í t n e** (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

V Brně dne 6. března 2025

Ivo Pospíšil v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Dolníčková